



ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Д-р ПЕТЪР БЕРОН”
4650, с. Бирково, общ. Велинград, обл. Пазарджик
e-mail: oubirkovo@abv.bg

УТВЪРДИЛ:.....



МУСА ЧОЛАКОВ

Директор на ОУ "Д-р П.Берон"- с. Биркова

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И
ПРИБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “ Д-р ПЕТЪР БЕРОН ” с. БИРКОВА**

*Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от
Закона за предучилищното и училищното образование
и е приета от Педагогическия съвет с Протокол № 10/ 08.09.2020 г.
Утвърдена е със заповед на директора № 32/ 16.09.2020 г.*

ВЪВЕДЕНИЕ

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Училищната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равнопоставено социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020 г.)

2000 г. - Европейската социална харта /ревизирана/;

1992 г. - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;

1970 г. - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;

Закон за предучилищното и училищно образование;

Наредба за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити и правата и интересите и да предостави рани възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години в ОУ „Д-р Петър Берон“ се обучават, възпитават и социализират ученици от една националности, едно вероизповедание, еднакви традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване, познания и толерантност.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурно образование;
- умението за общуване с представители на различни култури;
- съзнателно изграждане на толерантност;

Особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по - сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по - висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално - икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности. Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование.

В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете.
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
- Съхраняване на етнокултурното многообразие.

Създаване на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в училище и детските градини, която да включва:

- достъпна архитектурна среда
- екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
- диагностична и консултативна дейност
- специални учебно-технически средства и апаратура
- индивидуални образователни програми
- учебни програми по специалните учебни предмети и други.

Продължаване прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности;
- изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности - учители, ученици, деца и родители;
- създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.

3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.

4. Назначаване на „помощник на учителя“ от директора на училището, където има необходимост от допълнителни образователно-възпитателни дейности с деца и ученици със специални образователни потребности и от етническите малцинства.

5. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства.

6. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

7. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

8. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.

9. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.

10. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви.

ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Общата подкрепа в училището се осъществява от Екип за подкрепа на личностното развитие. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. занимания по интереси;
3. библиотечно-информационно обслужване;
4. грижа за здравето въз основа на информация от родителя и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището;
5. поощряване с морални и материални награди;
6. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение и дейности с деца в риск
7. дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности от Екип за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
5. ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира от училището чрез план за подкрепа, изготвен за дете или ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО. Родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, се запознава с плана за подкрепа на детето или ученика, като му се предоставя копие от него.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изявени дарби се организира и провежда в центрове за подкрепа за личностно развитие по чл. 49, ал. 1, т. 1 ЗПУО и в училища.

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБИЩАВАНЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща и допълнителна подкрепа	В началото на учебната година	Учители координатор	
Екипна работа на учителите от даден клас	През учебната година	класен ръководител, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.09.2020 г.	директор	
Награждаване на ученици	През учебната година	директор	при и по определен повод за поощрение
Посещения на библиотека. Изграждане на библиотечен кът в класните стаи. Организиране на дейности свързани с четивна грамотност.	През учебната година	класни ръководители, учители	да се направи по повод Деня на книгата, националната и регионална седмица на четенето
Представяне на дейности по интереси в училището	През учебната година	учители в ЦОУД	
Кариерно ориентиране и консултиране	През учебната година	Класни ръководители	
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	През учебната година	Класни ръководители	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	постоянен	Директор	
Стимулиране участието на деца с изяви дарби и от етнически малцинства за участие в състезания и конкурси	През учебната година	учители	